

Prețurile de vânzare a produselor agricole

Metadate

Biroul Național de Statistică (BNS)

1. Informație de contact

1.1. Subdiviziunea responsabilă din cadrul BNS

Direcția statistică agriculturii și mediului

1.2. Persoana de contact

Ludmila Lungu, șef direcție

tel: 067 770 682

e-mail: ludmila.lungu@statistica.gov.md

Galina Talmaci, consultant principal

tel.: 067 770 623

e-mail: galina.talmaci@statistica.gov.md

2. Actualizarea metadatelor

2.1. Ultima certificare a metadatelor

28.02.2024

2.2. Ultima actualizare a metadatelor

28.02.2024

3. Prezentarea statistică

3.1. Descrierea generală

Eficiența producției agricole depinde în mare măsură de creșterea volumului producției agricole, folosirea rațională în gospodărie și vânzarea producției agricole prin căile de valorificare a producției.

Prețurile de vânzare a produselor agricole se referă la prețul producătorului, care este prețul pieței, primit de producătorul agricol în momentul în care își vinde produsele la direct sau prin tranzacții barter.

Pornind de la cercetările statistice asupra prețurilor agricole, sunt elaborate două tipuri diferite de statistici: prețuri în valoare absolută și indici de preț. Prețurile în valoare absolută sunt utilizate pentru compararea nivelului prețurilor între țări și studiul canalelor de piață. Indicii prețurilor agricole sunt utilizați pentru analizele evoluției prețurilor și efectul asupra venitului agricol. Atât prețurile în valoare absolută, cât și indicii de preț sunt utilizați de asemenea în statistica națională, în special pentru estimarea unor agregate a Conturilor Naționale.

Sursa informațională pentru evaluarea volumului de vânzări a produselor agricole precum și calculul prețurilor medii și a indicilor de preț pentru produsele agricole prezintă cercetarea statistică „Vânzarea producției agricole”.

Vânzarea producției agricole - se înregistrează datele despre vânzarea producției proprii obținute de către întreprinderile agricole prin căile de valorificare a producției:

- la întreprinderile și organizațiile de colectare și prelucrare a producției agricole,
- altor întreprinderi și organizații, la piață, prin intermediul magazinelor particulare, gherete, chioșcuri,
- populației prin sistemul alimentației publice a gospodăriei, vânzarea și achitarea în contul remunerării muncii,
- producția atribuită în contul dividendelor și plății de arendă pentru pământ,
- producția valorificată prin tranzacții barter (operații de schimb).

3.2. Concepte și definiții

3.2.1. Definiții

Volumul vânzărilor producției agricole cuprinde vânzarea producției agricole proprii obținute de către întreprinderile agricole și organizațiile producătoare de produse agricole (inclusiv gospodăriile țărănești (de fermier) care dispun de terenuri agricole de 50 ha și peste sau dețin la balanța animale agricole), indiferent de formele organizatorico-juridice și de proprietate prin toate căile de valorificare, inclusiv producția valorificată prin tranzacții barter. Cantitatea producției agricole vândută la întreprinderi și organizații de colectare și prelucrare a producției agricole se indică în masă de echivalare, primită pentru achitare, pe alte căi de valorificare producția se indică în masă fizică.

Valoarea producției agricole se reflectă: cu adaosurile și bonificațiile (reducerile) la preț pentru calitatea producției vândute, exceptând impozitele pe produse care trebuie să fie achitate (taxa pe valoarea adăugată, accizele, cheltuieli de transportare, încărcare, descărcare a producției). În valoarea producției agricole nu se includ sumele dotațiilor și compensărilor cheltuielilor la producția agricolă din bugetul de stat și alte surse.

Prețul de vânzare a producției agricole – valoarea în bani a unei unități de producție.

Prețul mediu de vânzare a producției agricole se calculează pe grupe de produse cu specificarea principalelor culturi agricole.

Indicii prețurilor la producția agricolă se calculează în baza prețurilor medii efective, stabilite la producția vândută în perioada de raport, în procente față de anul precedent.

Indicii de preț pot fi obținuți în două moduri:

- Indicii prețurilor produselor agricole individuale, care măsoară evoluția prețurilor la anumite produse agricole vândute în perioada curentă față de o perioadă de bază sau referință.
- Indicii agregați de preț (pe formula Laspeyres), care se calculează pe grupe de produse:
 - cereale și leguminoase-boabe
 - culturi tehnice
 - cartofi
 - legume
 - culturi bostănoase
 - plante de nutreț
 - fructe și pomușoare de cultură
 - struguri
 - material săditor pentru livezi, vii și arbuști fructiferi
 - flori
 - nuci uscate
 - vite și păsări (în masă vie)
 - lapte
 - ouă
 - lână (în greutate fizică)
 - caracul și pielicele
 - miere de albine

Până în anul 2022 indicii prețurilor la producția agricolă au fost calculați pe formula Paașe, iar începând cu anul 2022 indicii prețurilor se calculează pe formula Laspeyres.

Indicii volumului fizic al vânzărilor producției agricole - se calculează ca raportul cantității producției perioadei de raportare în prețurile perioadei de bază față de valoarea producției perioadei de bază în prețurile perioadei de bază.

3.2.2. Unitatea de măsură

Datele exprimate în valori absolute:

- cantitatea producției – în chintale, mii bucăți, bucăți,
- valoarea producției și prețul producției agricole – în lei,

Indicatorii privind: indicii prețurilor de vânzare și indicii volumului fizic al vânzărilor producției agricole sunt exprimate în procente (%).

3.2.3. Formula de calcul

Prețul de vânzare a unui tip de produs agricol

$$P_{jt(o)} = \frac{V_{jt(o)}}{Q_{jt(o)}},$$

$V_{jt(o)}$ – valoarea unui tip de produs agricol (j) în perioada de raportare (t) sau în perioada de bază;

$Q_{jt(o)}$ – cantitatea unui tip de produs agricol(j) vândut în perioada de raportare (t) sau în perioada de bază (O).

Indicii prețurilor produselor agricole individuale

$$ij = \frac{P_{jt}}{P_{jo}} \times 100,$$

P_{jt} – prețul unui tip de produs agricol(j) vândut în perioada de raportare (t);

P_{jo} – prețul unui tip de produs agricol(j) vândut în perioada de bază (O).

Indicii agregați de preț (pe formulă Laspeyres)

$$I_j = \frac{\sum P_{jt}Q_{jo}}{\sum P_{jo}Q_{jo}} \times 100,$$

$\sum P_{jt}Q_{jo}$ – volumul vânzărilor unui tip de produs agricol (j) în perioada de bază (O) în prețurile perioadei de raportare (t).

$\sum P_{jo}Q_{jo}$ – volumul vânzărilor unui tip de produs agricol (j) în perioada de bază (O) în prețurile perioadei de bază (O).

Indicii volumului fizic al vânzărilor producției agricole

$$IF_j = \frac{\sum P_{jo}Q_{jt}}{\sum P_{jo}Q_{jo}} \times 100,$$

$\sum P_{jo}Q_{jt}$ – volumul vânzărilor unui tip de produs agricol (j) în perioada de raportare (t) în prețurile perioadei de bază (O).

$\sum P_{jo}Q_{jo}$ – volumul vânzărilor unui tip de produs agricol (j) în perioada de bază (O) în prețurile perioadei de bază (O).

3.3. Clasificările utilizate

Activitatea economică: Rezultatele cercetărilor sunt clasificate corespunzător Clasificării Activităților Economiei Moldovei (CAEM), armonizat cu NACE ver.1, aprobat prin Hotărârea Moldova-Standard nr. 694-ST din 09.02.2000, inclusiv modificarea nr.1 aprobată prin Hotărârea nr.1444-ST din 04.01. 2004. Pus în aplicare de la 01.02.2004.

Forma organizatorico-juridică: Datele sunt grupate conform Clasificatorului formelor organizatorico-juridice din Republica Moldova (CFOJ), aprobat prin Hotărârea Moldova-Standard nr. 1607-ST din 09.11.2004. Pus în aplicare din 01.01.2005.

Unități administrativ-teritoriale: Datele sunt grupate conform Clasificatorului unităților administrativ-teritoriale al Republicii Moldova (CUATM), aprobat prin Hotărârea Departamentului Moldova-Standard nr. 1398-ST din 03.09.2003. Pus în aplicare de la 03.09.2003.

3.4. Sfera de cuprindere

3.4.1. Acoperirea sectorială

Toate exploatațile care realizează producția agricolă.

3.4.2. Populația statistică

Sfera de cuprindere a cercetării statistice include agenții economici cu personalitate juridică: întreprinderile agricole și organizațiile producătoare de produse agricole (inclusiv gospodăriile țărănești (de fermier) care dispun de terenuri agricole de 50 ha și peste sau dețin la balanța animale agricole), indiferent de forma organizatorico-juridică și de proprietate.

3.4.3. Geografică

Informația este elaborată și diseminată fără datele întreprinderilor și organizațiilor din partea stângă a

Nistrului și municipiul Bender.
3.4.4. Temporală
Seriile de timp sunt disponibile începând cu anul 1995.
3.5. Nivelul de dezagregare
Datele obținute din cercetarea statistică „Vânzarea producției agricole” sunt elaborate și prezentate pe: <ul style="list-style-type: none"> – total țară; – regiuni de dezvoltare (mun. Chișinău, Nord, Centru, Sud, UTA Găgăuzia); – raioane; – ramuri ale agriculturii.
3.6. Periodicitatea diseminării
Trimestrială
3.7. Termenele limită de prezentare (diseminare)
Trimestrele I, II, III – la a 35-a zi a perioadei de raport; Trimestrul IV – 6 martie.
3.8. Revizuirea
Datele sunt finale la prima diseminare.
3.9. Perioada de referință
Perioada de referință este trimestrial

4. Colectarea și procesarea datelor
4.1. Sursa de date
4.1.1. Cercetări statistice
Cercetarea statistică „Vânzarea producției agricole” - formularul statistic 21 – VÂNZ.
4.1.2. Surse administrative
Nu sunt utilizate.
4.1.3. Estimări
Nu se aplică.
4.2. Caracteristica cercetării statistice
4.2.1. Obiectiv și scurt istoric
Obiectivul principal al raportului statistic „Vânzarea producției agricole” este calcularea volumului producției globale agricole în prețuri curente, indicilor prețurilor și indicilor volumului fizic al vânzărilor producției agricole, prețurilor medii de vânzare la principalele produse agricole, precum și determinarea structurilor acestor categorii și a tendințelor de evoluție, pentru furnizarea ulterioară a datelor privind starea sectorului agrar la nivel de economie națională. Organizarea practică și conducerea cercetării statistice se efectuează de către Biroul Național de Statistică prin intermediul direcțiilor/secțiilor teritoriale de statistică.
4.2.2. Unitatea statistică
Întreprinderile agricole și organizațiile producătoare de produse agricole, inclusiv gospodăriile țărănești (de fermier) care dispun de terenuri agricole de 50 ha și peste sau dețin la balanța animale agricole.
4.2.3. Cercul unităților cuprinse în cercetare
Colectivitatea generală a unităților, care intră în sfera de cuprindere a anchetei, este formată din unități cercetate exhaustiv. În anul 2023 au fost cuprinse în cercetare 2100 unități.
4.2.4. Periodicitatea cercetării
Trimestrială.
4.2.5. Colectarea datelor
Raportul „Vânzarea producției agricole” se prezintă on-line pe portalul https://raportare.gov.md sau pe suport de hârtie în adresa organului teritorial pentru statistică de către agenții economici cuprinși în cercetare.

4.3. Procesarea și compilarea datelor
4.3.1. Validarea datelor
Datele sânt verificate și analizate privind calitatea acestora, în special coerența internă, temporală și cu alte date.
4.3.2. Compilarea/extrapolarea datelor
Datele nu se compilează.
4.3.3. Ajustările
Nu se efectuează ajustări.
4.3.4. Asigurarea calității
Asigurarea calității datelor statistice, se bazează pe respectarea Principiilor Fundamentale ale Statisticii Oficiale, aprobate de Adunarea Generală a Națiunilor Unite la 29 ianuarie 2014, precum și stipulate în Legea Republicii Moldova cu privire la statistica oficială nr. 93 din 2017. În activitatea de producere a informației statistice, BNS acordă importanță primordială asigurării calității înalte a datelor. În acest scop, o serie de măsuri de asigurare a calității sunt realizate la fiecare etapă a demersului statistic: în procesul de organizare a cercetărilor statistice, colectare, procesare și elaborare a informației statistice. Eforturi importante sunt depuse pentru asigurarea plenitudinii și calității prezentării datelor de către respondenții incluși în cercetările statistice. Se scot la iveală datele eronate, inconsistențele și datele suspicioase în vederea verificării și corectării acestora. Datele primare sunt verificate și analizate privind coerența internă (în cadrul chestionarului), temporală (cu datele pentru perioadele precedente), cu datele altor unități similare, precum și datele disponibile din alte cercetări statistice și surse de date administrative. În caz de necesitate se purcede la imputarea datelor lipsă sau celor inconsistente. Pentru asigurarea calității datelor primare, sunt organizate întruniri (seminare) cu respondenții pentru explicarea definițiilor, modului corect de completare a chestionarelor, în special în cazul operării de modificări sau implementării acestora.
4.4. Precizia datelor
4.4.1. Rata de non-răspunsuri
Nu se calculează.
4.4.2. Erori de eșantionare
În cercetarea statistică cu privire la prețurile de vânzare a produselor agricole nu se operează cu eșantioane.

5. Comparabilitate și coerență
5.1. Comparabilitatea internațională
Cercetarea statistică cu privire la prețurile de vânzare a produselor agricole se armonizează în permanență la standardele internaționale.
5.2. Comparabilitatea în timp
Indicatorii privind prețurile medii și indicii prețurilor de vânzare la principalele produse agricole sunt comparabili cu seriile de date din anii precedenți.
5.3. Coerența cu alte statistici
-

6. Mandatul instituțional (baza normativ-juridică)
Activitatea BNS se bazează pe respectarea Constituției Republicii Moldova, Legii cu privire la statistica oficială nr. 93 din 26.05.2017, alte acte legislative și normative, ordinele și dispozițiile conducerii BNS. Legea cu privire la statistica oficială reglementează organizarea și funcționarea sistemului unic al statisticii oficiale, cu stabilirea principiilor generale pentru colectarea, prelucrarea, centralizarea,

diseminarea, stocarea informației statistice (art.1).

Art. 5 al Legii stipulează că producerea informației statistice se bazează pe respectarea principiilor independenței profesionale, imparțialității, obiectivității, relevanței, transparenței, confidențialității, cost/eficienței ș.a.

Biroul Național de Statistică, în calitatea sa de organ central de statistică, este o autoritate administrativă creată pe lângă Guvern pentru conducerea și coordonarea activității în domeniul statisticii.

În conformitate cu Hotărârea Guvernului 935 din 24.09.2018 cu privire la organizarea și funcționarea BNS, Biroul exercită următoarele atribuții:

- 1) coordonează sistemul statistic național privind dezvoltarea și producerea statisticii oficiale;
- 2) elaborează și implementează strategii de dezvoltare a sistemului statistic național, programe statistice anuale și multianuale;
- 3) elaborează cadrul normativ și instituțional necesar realizării obiectivelor strategice în domeniul său de activitate, precum și mecanismele transunerii lor în practică;
- 4) efectuează managementul și controlul realizării, în condiții de calitate, a programelor și planurilor statistice adoptate la nivel central și regional;
- 5) armonizează și aliniază indicatorii statistici, metodologiile, metodele și tehnicile aplicate pe plan național cu reglementările și standardele internaționale;
- 6) promovează cultura statistică în societate.

Actele legislative și normative după care BNS se conduce în activitatea pot fi accesate pe pagina oficială www.statistica.gov.md, rubrica Despre BNS (<http://www.statistica.gov.md/pageview.php?l=ro&idc=323&>)

7. Confidențialitatea

7.1. Principiile

Conform art.19 al Legii cu privire la statistica oficială nr. 93 din 26.05.2017, producătorii de statistici oficiale întreprind toate măsurile regulatorii, administrative, tehnice și organizatorice pentru protecția datelor confidențiale și neadmiterea divulgării lor.

În cap. VII al legii nominalizate este stipulat, ca datele colectate, procesate și depozitate pentru producerea informației statistice sunt confidențiale în cazul în care permite identificarea directă sau indirectă a respondenților. Nu sînt considerate confidențiale:

- a) datele care pot fi obținute din surse public accesibile conform legislației;
- b) datele individuale privind adresa, telefonul, denumirea, genul de activitate, numărul de personal ale persoanelor juridice și întreprinzătorilor individuali;
- c) datele ce se referă la întreprinderile cu capital de stat, instituții și organizații finanțate din buget, prezentate la solicitarea autorităților administrației publice.

Conform Legii cu privire la statistica oficială, art. 20, au acces la datele individuale persoanele care, conform atribuțiilor de serviciu, participă la producerea informației statistice, în măsura în care datele individuale sînt necesare pentru producerea acestei informații.

Același articol stipulează, că accesul la datele individuale care nu permit identificarea directă a respondenților poate fi acordat pentru proiecte de cercetări științifice ale căror rezultate scontate nu se referă la unități individuale identificabile, în conformitate cu regulamentul aprobat de autoritatea centrală în domeniul statisticii.

Art. 23 (5) al Legii stipulează că „Informația statistică nu poate fi diseminată utilizatorilor în cazul în care se referă la 1–3 unități statistice”.

7.2. Asigurarea practică a regulilor confidențialității

Întru asigurarea protecției datelor statistice confidențiale în conformitate cu Legea cu privire la statistica oficială nr. 93 din 26.05.2017, Biroul Național de Statistică întreprinde toate măsurile regulatorii, administrative, tehnice și organizatorice pentru protecția datelor confidențiale și neadmiterea divulgării lor.

În conformitate cu Legea nominalizată, Personalul producătorilor de statistici oficiale, inclusiv cel angajat temporar, care, conform atribuțiilor de serviciu, are acces direct la datele individuale este obligat să respecte confidențialitatea acestor date în timpul și după încetarea activității în funcția respectivă..

Până la diseminarea datelor statistice, acestea sunt verificate dacă corespund cerințelor de protecție a datelor confidențiale. În cazul dacă datele statistice conțin informație confidențială (vedeți p.7.1) diseminarea acestora nu este efectuată și se purcede la agregarea datelor la nivelul minim disponibil care asigură protecția confidențialității dalelor.

8. Accesul la informație și formatul diseminării

8.1. Accesul la informație

8.1.1. Calendarul de emitere

Anual este elaborat Calendarul de emitere a informațiilor statistice elaborate de BNS.

8.1.2. Accesul la calendarul de emitere

Calendarul de emitere a informațiilor statistice este plasat pe pagina oficială web a BNS www.statistica.gov.md.

8.1.3. Accesul la date statistice

Conform Legii cu privire la statistica oficială nr. 93 din 26.05.2017, art. 23:

- Producătorii de statistici oficiale sânt obligați să disemineze informația statistică în termenele prevăzute în programul de lucrări statistice și în calendarul de diseminare a informației statistice oficiale.
- Diseminarea informației statistice prevăzute în programul de lucrări statistice tuturor categoriilor de utilizatori se efectuează gratis și în condiții egale de acces sub aspectul volumului, calității și termenelor de diseminare.;

Programul lucrărilor statistice poate fi accesat pe pagina www.statistica.gov.md, rubrica Despre BNS / Acte legislative și normative (<http://www.statistica.gov.md/pageview.php?l=ro&idc=323&>)

Pagina web a BNS www.statistica.gov.md reprezintă sursa informațională cea mai importantă în asigurarea accesului utilizatorilor la informația statistică diversă, transparenței privind activitatea BNS.

Toate informațiile operative, notele informative, seriile de timp, precum și publicațiile statistice elaborate de BNS se plasează pe pagina oficială.

8.2. Formatul diseminării

8.2.1. Informații operative / Note analitice

Informațiile operative și notele analitice sânt publicate pe pagina oficială a BNS: <http://www.statistica.gov.md>, la rubrica Comunicate de presă, conform Calendarului de emitere a informațiilor de presă.

8.2.2. Publicații

Publicațiile elaborate de BNS care conțin date statistice privind prețurile de vânzare a produselor agricole:

- Anuarul Statistic al Republicii Moldova;
- Breviarul statistic „Moldova în cifre”;
- Publicația periodică „Buletin statistic trimestrial”;

Acces la publicații:

- în format electronic, pe pagina oficială a BNS www.statistica.gov.md, rubrica Publicații <http://www.statistica.gov.md/pageview.php?l=ro&idc=350&nod=1&>)
- pe suport de hârtie – în biblioteca BNS (mai multe detalii la adresa <http://www.statistica.gov.md/libview.php?l=ro&idc=340&id=2400>)

sau pot fi procurate la oficiul BNS (mai multe detalii la adresa www.statistica.gov.md, rubrica Publicații <http://www.statistica.gov.md/pageview.php?l=ro&idc=350&id=2219>)

8.2.3. Baze de date/serii de timp

- **Banca de date statistice** <http://statbank.statistica.md>, domeniul *Statistica economica / Prețuri / Indicii prețurilor producției agricole*
- **Pagina oficială a BNS:** <http://www.statistica.gov.md> la rubricile:

- *Comunicate de presă*

- *Statistici pe domenii / Statistica economica / Prețuri / Indicii prețurilor de vânzare a producției agricole*
- *Produse și servicii / Publicații*

8.2.4. Chestionare/date transmise la solicitarea organizațiilor internaționale

Chestionare internaționale transmise către CSI, ONU, Eurostat.

8.2.5. Solicitări de date suplimentare

BNS pune la dispoziția utilizatorilor și informații statistice suplimentare celor disponibile în publicațiile statistice, notele informative, informațiile operative, celor plasate pe pagina oficială web în limita informațiilor disponibile, în corespundere cu Legea cu privire la statistica oficială. Solicitarea poate fi transmisă personal la sediul BNS, prin poștă, prin poșta electronică moldstat@statistica.gov.md sau online – www.statistica.gov.md rubrica Produse și servicii / Solicitare de informații statistice http://www.statistica.gov.md/solicitare_informatii_statistice.php?l=ro

9. Referințe (link-uri) utile

9.1. Accesibilitatea documentației privind metodologia

Metodologia este disponibilă pe pagina oficială www.statistica.gov.md, rubrica Metadate (<http://www.statistica.gov.md/pageview.php?l=ro&idc=351&nod=1&>).

9.2. Accesibilitatea documentației privind Rapoartele de evaluare

Rapoartele de evaluare a BNS sînt disponibile pe pagina oficială www.statistica.gov.md, rubrica Despre BNS / Evaluări și opinii despre BNS / Rapoarte de evaluare. (<http://www.statistica.gov.md/pageview.php?l=ro&idc=399&id=2739>).

9.3. Accesibilitatea informației privind studiul de opinie al utilizatorilor

Sondajele de opinie ale utilizatorilor sînt disponibile pe pagina oficială www.statistica.gov.md, rubrica Despre BNS / Evaluări și opinii despre BNS / Sondaje de opinie (<http://www.statistica.gov.md/pageview.php?l=ro&idc=399&id=2740>).

9.4. Alte referințe utile

Baza de date EUROSTAT	http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/statistics/search_database
Baza de date UNData	http://data.un.org/Browse.aspx
Baza de date statistice a Comisiei Economice pentru Europa a ONU	http://w3.unece.org/pxweb/Dialog/
Baza de Date FAO STAT	http://faostat.fao.org/default.aspx
Baza de Date CSI	http://www.cisstat.com/Obase/index.htm